

UTÓSZÓ

A magyar nyelv őstörténete íróját mint költőt kerítették hatalmukba eszközünek, a nyelvnek a titkai. Pályája kibontakozását szinte megszakítás nélkül kísérték e titkokat boncoló kisebb-nagyobb írások: villanásszerű reflexiók, merész, meglepő szószármaztatások, átfogó tanulmányok. A mű, amely most kerül a nyilvánosság elé, élete utolsó évtizedének szinte kizárólagos foglalatossága volt; széles ívű konstrukciónak szánva, „két évtizedes tünődés-tanakodás, alig lankadó lázas keresés“ eredményeként.

Megjelenésére — Szabédi László közel tizenöt évvel ezelőtt bekövetkezett hirtelen halála után — sokáig nem került sor. Elmaradt hát merész elméleti tételeinek, meglepő részletmegállapításainak avatott tudományos elemzése; a hasznosítás — és a vita, amelynek elkerülhetetlenségével a szerző maga is tisztában volt. A szaktudomány művelőinek körében, s azon túl is, sok vélemény hangzott el róla — bár magát a művet lényegében kevesen ismerték. E vita és e hasznosítás előmozdítására hivatott a mű mostani kiadása.

De indokolja a megjelenést az is, hogy Szabédi László műve nyelvhasznító tételeinek igazán vagy vitathatóságán túlmenően izgalmas adalék magának a költőnek és teoretikusnak az arcképehez is. Azt a poeta doctust hozza hozzánk közelebb, aki a legnehezebb tudományos fegyverzetben vívta meg a költészet várait. A költő eszköztárának nyugalmat nem ismerő kutatója, éles logikájú fürkészője lép ebben a műben egy, a költészettől látszólag igen távol eső területre, s utat törve a szószármaztatások és rokonítások dzsungelében, valójában a legbonyolultabb költői fegyver: a nyelv titkait kutató alkotó megismeréséhez segít közelebb jutnunk.

Mivel kiadásunk elsősorban a tudományos kutatás számára kívánja hozzáférhetővé tenni Szabédi László művét, annak szövegét maradéktalanul tiszteletben tartottuk. Nem változtattunk rajta még ott sem, ahol a szerkesztői beavatkozás — élő szerző esetén — nemcsak indokolt, de kötelező is lett volna. A mű egészének megméréseben nyilván úgyszem ezek az apró elírások, következetlenségek nyomnak a latban.

A most megjelenő könyvnek mindössze egy rövid vázlata láttott napvilágot 1967-ben *A finnugor nyelvhasonlítás jövője* címmel.

*

Meggyőződésünk, hogy *A magyar nyelv őstörténete* mostani kiadásával nemcsak szerzője kívánságát teljesítjük, hanem elősegítjük a benne tárgyalt kérdések őhöz valóban méltó és őt megillető tudományos komolyságú tisztázását is.

Kolozsvár, 1973. szeptember 1.

A KIADÓ